No. 98 DINGSDAG 16 AUGUSTUS. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

16 Aug.

Is de lucht klaar?

Voorspelt zij een tijd lang g o e d, v a s t weer?

Wij durven hierop geen *ja* ze gen.

Zelfs van den vaderlandschen bodem zien wij donkere wolken aan den horizon, die onheil spellen.

Terwijl wij hier, te midden der Europesche worsteling op het gebied der nijverheid, der groote werken, voortdommelen, even alsof wij in de wereld waren gekomen, om permanente *toeschouwers* te zijn van 't geen er gebeurt op het wereldtooneel, — terwijl wij ons, althans in een groot gedeelte van ons vaderland, nog mogen verlustigen in het diligence-, postwagen- en trekschuiten-genot, en al wat om ons is, sarrend voorbij vliegt, baart de toestand van onze rijke bezittingen in Indie groote angst, en, waren er duizende lieden, die tijdens den Krim- en de Italiaanschen oorlog met de effectentrommel ter markt kwamen, nu zijn er Hollanders, die den Krim- en Italiaanschen schrik trotseerden zonder op de beurs te worden geschoren, welke 's lands effecten, in hun bezit, verkoopen aan hen, die meer vertrouwen in de toekomst van Nederland stellen dan zij.

Wij gelooven onze lezers geene ondienst te doen, met nog eenige regels aan onzen toestand te wijden, vooral hen niet, die wenschten, dat ons Overzigt a l t ij d eindigde met een vlugtigen blik over eigen doen en laten.

De Oost!, onze lezers weten het, is de tweede parel aan de Nederlandsche Kroon, of, wilt gij een prozaïscher beeld, de Oost is de bron, waaruit aan Nederland goud, ontzettend veel goud toevloeit, is de wonderbare melkkoe, die sints jaren nooit droog stond en al meer en meer geeft, en die Oost, zonder welke wij, sommigen zeggen *niets*, wij zeggen *niet heel veel* nouden zijn, is niet regt frisch; daar heerscht ontevredenheid en hier en daar een dreigenden, ja tartenden geest onder de bevolking Wat daar in de laatste jaren tot feitelijk verzet over sloeg, onze dappere krijgsmagt was dadelijk tot handhaving der orde en, zoo noodig, tot kastijding gereed, maar of de straf niet gevoelig genoeg was, of het bewustzijn, dat onze magt op den duur niet bestand zou wezen tot gedurige militaire togten, of de geest tot verzet steeds sterker wordende, zich meer en meer geprikkeld voelt, om iets tegen ons gezag te wagen — genoeg, gedurig herhalen zich in onze zoo wijd uitgestrekte Overzeesche bezittingen allerlei ongeregeldheden van meer of min ernstigen aard, en telkens blijkt het, dat de inlanders meer durven en ook meer kunnen wagen. Vandaar herhaalde onlusten en even zoovele expeditien, die veel geld en dikwijls menig leven kosten en niet altijd eindigen met eene volkomene onderwerping.

Die geest van ontevredenheid, van wrevel tegen ons gezag wordt het meest opgewekt en het meest versterkt door de Mahomedaansche priesters, en meer dan vroeger werd die bespeurd, nadat de Westersche Monarchen den Sultan van Turkije als ziek verklaarden en als geneesheeren hem bijstonden of als vrienden voor hem *handelden*. De zwakke *Abdul Medjid* kon die hulp niet weigeren en nam, door het drukke verkeer met de Christenen, eene houding aan en voerde hervormingen in, die de orthodoxe Muzelmannen tot de overtuiging bragten: „zoo zakt het rijk des Profeets in een en verdwijnt weldra de halve maan voor het kruis"

Wat te doen?

Geduldig, onderworpen te wachten, dat het oude Staatsgebouw der „halve maan" door een Europeschen handgreep van dezen of genen, die moed heeft en stout is, wordt benaderd? In deemoed het oogenblik verbeiden dat het oude huis boven den „zieken man" op een stillen morgen van een zomerschen dag invalt? Stilletjes voortleven, tot dat de goede, beste vrienden van *Abdul Medjid* tot hem komen en zeggen: „wij willen uw boeltje deelen en gij gaat naar Azie met een behoorlijk gagement!"

De schriftgeleerden dachten er anders over en begrepen, dat het Mahomedanisme niet moest sterven, zonder zijne kracht te toonen. Zij meenden, dat de Turken een grooten slag moesten slaan, en overal waar zij onder Christenen leven en de meerderheid hebben, op een bepaalden tijd wraak behoorden te nemen over het onregt en de beleediging der „halve maan" aangedaan De zamensprekingen en overleggingen tot verwezenlijking van dat verschrikkelijk plan werden gedurende eenige jaren te Mekka, de stad van den grooten profeet en waar de priesters uit alle oorden bijeenkomen, om op het graf van Mahomed te bidden, gehouden en dáár voorbereid wat m o e s t en z o u geschieden. Onder de afspraken daar gemaakt, behoorde ook, dat de Turken zich allerwege van wapenen behoorden te voorzien, ten einde gereed te zijn op den dag der bloedige wraakneming. Een groot gedeelte dier wapenen werd in de fabrieken te Luik vervaardigd.

Onmiddelijk na het bekend worden van de plannen der Muzelmannen, heeft de pers hier en daar de Gouvernementen op het dreigend gevaar gewezen, opdat zij maatregelen mogten nemen tot beveiliging van hunne Christen onderdanen, waar die onder de Turken mogten leven Ook schrijver dezes heeft toen in een onzer dagbladen tot onze Regering over het kwaad dat er broeide gesproken, en zulks met het oog op onze Overzeesche bezittingen, waar zoovele Mahomedanen leven en uit welke jaarlijks honderde priesters naar Mekka ter bedevaart gaan Dat die waarschuwing der pers t ij d i g was en n u t kon hebben wordt t h a n s niet meer betwijfeld!

Het eerste teeken van leven en werken, dat het zoogenaamd geheim Mahomedaansch verbond, maar ter kwader ure, gaf, was de moord der Christenen te Jeddah. Men zegt, dat men daar te haastig handelde, althans het bleef een op zich zelf staand feit en de moordenaars werden door den arm der geregtigheid gestraft.

Met het oog op de wraakademende stemming der Muzelmannen, vestigden sommigen hier te lande met ons hunne aandacht op de priesters, die van Java naar Mekka een pelgrimstogt deden en werd de wensch vernomen, dat men de togt dier lieden naar die plaats des overlegs — onder het bestuur van den Gouverneur-Generaal *Duymaer van Twist* als 't ware aangemoedigd — mogt belemmeren, door b.v. van elke reispas derwaarts eene som geld te vragen, die het hen onmogelijk zou maken de bedevaart te ondernemen.

Het geschiedde n i e t en meer dan 1500 schriftgeleerden verlieten Java, om te Mekka te bidden en verder te beramen, wat er gedaan behoorde te worden, om de „halve maan" te redden.

Hoe ernstig daarover werd gesproken, na den moord te Jeddah en na de geduchte strafoefening tegen de Mahomedaansche moordenaars, is ligt te begrijpen, en zoo keerden die honderde dweepzieke priesters in onze kolonien terug Met welke plannen?

Dat is onbekend maar geloofd wordt het vrij algemeen, dat de ontevredenheid, de dreigende houding hier en daar bespeurd, en zich ook in daden openbarende, van de priesters uitgaat en men vreest, dat deze, als zij het tijd achten, tot stouter daden zullen overgaan.

Ziedaar, waarde lezers! u eenige bijzonderheden medegedeeld aangaande den oorsprong van het kwaad en den toestand van het oogenblik op Java, een toestand die inderdaad verontrustend is en een wakend oog en eene krachtige hand eischt, opdat de Java-parel niet ontvalle aan de kroon van Nederland, opdat eene bron, die ons in den jongsten tijd ongeveer *dertig millioen*, zegge *dertig millioen gulden* 's jaarlijks, in de schatkist bragt, niet door anderen worde gestopt, en wij daardoor, menigeen beweert het, als tot den bedelstaf zouden geraken. En inderdaad, de uitdrukking is niet te sterk, want wie zal ons zeggen, hoe groote schatten, behalve de 30 millioen, onze handel en scheepvaart, onze nijverheid en landbouw, door Java over Nederland uitstorten!

Hopen wij, dat ons Gouvernement, het dreigende onweer aanschouwende, het verstand en de energie zal hebben en toonen, om spoedig te zijn ter plaatse waar de nood is en er te *handelen*, zooals het gevaar mag eischen. Al kost dat *veel* — 't zal geene verkwisting mogen heeten, want men moet veel over hebben, om *ontzettend* veel te bewaren.

Keeren wij na dezen Overzeeschen uitstap naar Europa weder en vestigen wij een vlugtigen blik op den toestand der oude wereld.

Italie is nog in barensnood.

De bevolking der Hertogdommen doet schier het onmogelijke, om op eigen liberale beenen te staan, en dat valt haar niet gemakkelijk, trouwens hier loopen er nog rond in de oude ultramontaansche dood gemakkelijke stoffen, waarin zoovelen lui leefden en vet werden, dáár stappen in overmoed Mazzinisten rond met de roode, de bloedvlag in de hand — hier zijn er, die roepen: „wij willen vrij zijn en ons zelf een Vorst kiezen!" ginds eischt men vereeniging met Sardinie — hier hoort men: „een *Napoleon* zij onze gebieder!" dáár wordt gemompeld: „als de zoon van on en verdreven *Hertog* regeren wil over een vrij Volk, dat tevens orde en wet lief heeft, hij kome tot ons!"

En Keizer *Napoleon III?*

Hij *wenscht* vurig, dat de verdreven Vorsten weer plaats nemen op den troon dien zij erfden — men zegt hij *wil*, dat zij zich de kroon weer op het hoofd zetten — men voorspelt, dat hij, als het niet anders kan, die kroon met zijn gewapenden arm zal terug geven aan die haar verloren.

Dat is grievend voor Italie — dat zou verschrikkelijk zijn voor het Volk, dat zijn bloed gaf, om verlost te worden van het Hertogelijk juk.

Volgens sommigen geeft men nu de bevolking der Hertogdommen vrij spel, opdat zij in die vrijheid uitspatte en er dan eenig regt besta om te zeggen: „gij zijt niet rijp voor zelfregering!" of om hen, vermoeid door onderlinge twisten, te noodzaken tot den vrijwilligen terugkeer naar hunne voormalige verdrukkers.

Als die sommigen gelijk hadden, zou men eene verraderlijke rol spelen met het Volk van Italie.

Inmiddels gaat dat Volk voort met zich te organiseren in de school der vrijheid, en zij doet dat op eene wijze, die achting en bijstand verdient — zij doet het zóó, dat Keizer *Napoleon* zich wel tienmaal mag bedenken, eer hij *zijne* hand uitstrekt, om het juk weer op de schouders dier vrijgevochtenen te brengen.

't Zou menige hand wapenen tot wraak en die te trotseren, is vooral in Italie gevaarlijk!

Of de Paus het voorzitterschap zal aanvaarden over den Italiaanschen Bond, is steeds een raadsel en kan worden opgelost, als de conferentien te Zurich zijn geëindigd en het beslist is, of er ook nog een Europeesch congres zal worden gehouden.

Keizer *Frans Jozeff* zegt: „dat laatste is volstrekt onnoodig!"

Keizer *Napoleon III* meent: „dat was in menig opzigt wenschelijk," en noodigde zelfs, onmidddelijk na het sluiten van den vrede te Villafranca, Engeland uit tot een congres.

Koning *Victor Emmanuel* beweert: 't„ zou welligt niet kwaad zijn, maar ik hecht er juist zoo heel veel niet aan"

Hierop antwoordt Rusland: „er moet een congres worden gehouden; zoo niet, dan schendt Frankrijk's Keizer zijne belofte!"

Engeland verklaart: „als de drie oorlog gevoerd hebbende Mogendheden van Italie willen maken 't geen te Villafranca is bepaald en een congres wenschen, waarop de andere Mogendheden kunnen verschijnen, om dit besluit te teekenen, dan zal Engeland zich niet vernederen, om er tegenwoordig te zijn."

Pruissen zegt niets en de overigen hebben niets te zeggen

De conferentien te Zurich worden vreemd gehouden. 's Morgens spreken de Oostenrijksche en Fransche gezanten te zamen — 's middags zitten die van Sardinie en Frankrijk zamen te keuvelen en vervolgens zijn ze met hun drieën heel deftig bij elkanderen.

In 't laatste geval wordt er weinig gesproken, maar vele complimenten, extra officieel in toon en houding, uitgevoerd.

Men zegt dat de Sardinische gezant er niet op zijn gemak is en klaagt dat hij er zoo verlaten is.

't Is te gelooven, want de trotsche Oostenrijkers zijn verschrikkelijk op de Sardiniers gebeten en achten het hun fatsoen te na, met die voor eenige maanden nog zoo weinig getelde lieden om te gaan.

En dan de ontmoeting met dat volkje te Magenta en te Solferino!

't Is niet om uit te staan.

Oostenrijk heeft eene Minister-crisis, en 't is wel mogelijk, dat de heer *von Bach*, *Antonellis* en des Aartsbisschops vriend, aftreedt.

De groote vraag is: Zal die crisis eindigen in liberalen zin of zal alles blijven zooals het is?

Gewigtige vraag, want in het antwoord is het geluk of het ongeluk van Oostenrijk gelegen.

Met Pruissen is het Weener kabinet steeds op slechten voet, maar nu en dan doet het een halven pas op Berlijn aan en ze zullen dus wel weer in een scheepje komen.

Dat Keizer *Napoleon* toch, vereenigd met Keizer *Frans Jozeff* en den Czaar, een driemanschap zouden vormen, 't welk het despotismus vertegenwoordigende, overal den meester wil spelen, zooals *Mazzini* en anderen verkondigen, gelooven wij zoo min van Keizer *Napoleon* als van *Alexander II*.

Dat de Oostenrijksche Monarch, zoolang hij aan den leiband der *Ultramontanen* loopt, daarvan drôomt, kan waar zijn, maar de beide andere Vorsten zullen zich niet in 't gareel laten slaan — van *Antonelli en Veuillot.*

De Koning van Pruissen is ernstig ziek en welligt zijn einde nabij.

Zoo staan de zaken en men is dus teregt nieuwsgierig naar het protocol der gehouden conferentien te Zurich.

Antonnelli gaat uit logeren.

Mogt het zijn, om niet terug te keeren!

Parijs heeft, als dit wordt gelezen, zijne feestvreugde, met opschep-lepels aangeboden, weer op, en het blijdst zijn voorzeker zij, die op de lijst der vrijverklaarden staan, eene lijst, zegt men, die op den Napoleons-dag openbaar wordt gemaakt.

De telegraaf zal ons wel melden wat er is gebeurd en later lezen wij in de dagbladenkolommen zonder eind over den zegetogt der 80 000 Franschen binnen Parijs op zondag 14 en van officiële plegtigheden op den volgenden dag.

Het *militair* element speelt daarbij de eerste viool en dat is wel aardig te hooren, maar leidt tevens tot ernstig nadenken.

Of het geheele corps diplomatiek bij den intogt tegenwoordig zal zijn, is nog onbekend. Hoogelijk zouden wij ons daarover niet verwonderen, want de diplomatie lacht met het eene en schreit met het andere oog en omgekeerd.

't Is eene oude en wonderlijke dame, die de voile behendig naar den wind hangt, overal bij is en waar zij niet door kan, de crinoline aan den kapstok hangt, en

hoe gek dit ook lijkt, komt waar zij wezen wil.
Napels en Spanje geven geen nieuws.

De berigten uit China melden, dat de binnenlandsche opstand aldaar voortwoedt en de gezanten der Westersche Mogendheden naar Peking op reis zijn, ten einde aldaar eens te vernemen, hoe Zijne „Hemelsche Majesteit” eigenlijk denkt over de kracht van het gesloten vredestractaat. Als hij traag van begrip is of op echt Chinesche wijze „voor den wal” houdt, zal men een kanon aan zijn oor houden.

Dit is een oud en beproefd middel tegen Chinesche hardhoorig- en kwaadwilligheid.

De Fransche troepen in Cochin-China gaan niet hard vooruit en wenschten, naar 't schijnt, met goed fatsoen een heel eind „achteruit” te zijn.

Niet Fransch in onzen tijd, maar 't gaat altijd niet voor den wind!

Men verzekert echter, dat de Koning van Anam aanbood vrije uitoefening der R. Catholieke godsdienst en teruggave van 't geen de Franschen er eens bezaten.

De Sultan van Turkije kwam op 't onverwachts weer te huis.

Wilde hij de zijnen — die dikwijls, ja meestal zoo naar huis houden — eens verrassen, toen zij meenden dat het hek van den dam was?

Men zegt, dat de Engelsche gezant die reis ontwierp en aanried, ten einde de doorgraving der landengte van Suez te verijdelen en dat hij daartoe nu de geschikte tijd rekende, wijl de Franschen het zoo volhandig hadden in Italie. Maar ziet — daar wordt op 't onverwachts de vrede te Villafranca geteekend en de Sultan maakt regtsom-keert.

De diplomatie slaapt nooit.

Wij deelen nog de volgende telegrafische berigten mede:

Turijn, 13 Aug. Graaf *Arese* is gisteren hier aangekomen.

De koning heeft Bressia en Bergamo bezocht, en is overal door de Lombardische bevolking met geestdrift ontvangen.

Uit Frankrijk, Engeland, Pruissen en Rusland zijn kommissarissen te Florence aangekomen, om de beraadslagingen der volksvergadering bij te wonen.

Triest, 13 Aug. Het Oostenrijksche fregat Novara dat den 7. dezer Gibraltar heeft verlaten, wordt door de Lucia van Messina tot Ragusa gesleept en door het eskader in de wateren van Dalmatie, tot Triest begeleid.

Berlijn, 13 Aug. De koning heeft met korte tusschenpozingen geslapen. De ziekteverschijnselen zijn dezelfde gebleven. De verschijnselen van kongestie zijn eer verminderd dan toegenomen.

De Koning heeft, met korte tusschenpoozen slechts, den nacht slapende doogebragt. De ziekteverschijnselen hebben geene merkbare verandering ondergaan. De aandrang van bloed naar de hersenen is eenigzins verminderd, maar de krachten des lijders nemen af.

Londen, 13 Aug. In het Lagerhuis heeft lord *John Russell* in antwoord op eene tot hem gerigte vraag verklaard, dat de Chinesche regering uitgenoodigd zal worden de bepalingen van het traktaat na te komen en een gezant naar Londen te zenden.

Op eene andere vraag antwoordde lord *John Russell* reeds vroeger te hebben verklaard, dat uit alle ontvangen officieele mededeelingen blijkt, dat Oostenrijk en Frankrijk niet voornemens zijn de dynastiën van Modena, Parma en Toskane door geweld van wapenen te herstellen. Hij had geene nadere mededeeling dienaangaande ontvangen.

Verder verklaarde lord *John Russell*, dat hij geene officieele mededeeling had ontvangen, betrekkelijk het gerucht, dat te Parma de republiek was geproklameerd.

Het parlement is heden geprorogeerd. In de sluitingsrede wordt o. a. gezegd, dat de vraag is gedaan of Engeland geneigd was gevolmagtigden op het kongres over de Italiaansche aangelegenheden te zenden.

Engeland heeft echter nog geene inlichtingen ontvangen van dien aard, om te kunnen beslissen, of het deel aan een kongres zou kunnen nemen. Het zoude der regering aangenaam zijn, indien zij in staat ware, mede te werken tot het tot stand brengen van maatregelen die geschikt zijn om den vrede duurzaam te vestigen.

De Indische leening van 5 millioen pd. st. zal op zijn vroegst in 1870 aflosbaar zijn. De aanbiedingen moeten op 23 Aug. ingeleverd zijn, en de betaling moet vóór Nov. geschieden. De Bank zorgt voor de rentebetalingen.

Parijs, 13 Aug. Morgen zal in Parma over de aanhechting worden gestemd.

Men verzekert, dat de koning van Annam den vrede heeft voorgesteld; daarbij zou vrijheid voor de Katholieke kerk worden toegestaan, een traktaat van handel worden gesloten en zouden de oude bezittingen worden teruggegeven.

14 Aug. De *Moniteur* bevat een besluit betreffende de stichting, in de nieuwe hoofdkerk te Marseille, eener kapel, gewijd aan de nagedachtenis der soldaten en zeelieden, die den dood hebben gevonden in 's lands dienst in de veldtogten in Afrika, in Rusland en Italie. Elken dag zal er eene mis voor hen gelezen worden.

Het blad bevat voorts een aantal benoemingen bij het Legioen van Eer.

Voorts meldt het, dat de keizer, ter gelegenheid van 15 Aug., aan 1127 veroordeelden wegens misdaden, misdrijven of overtredingen, gratie heeft geschonken.

De *Moniteur* meldt verder dat, daar de keizer heeft besloten, dat voor het oogenblik nog 50000 man van het leger in Lombardije zullen blijven, verscheidene korpsen, die zich hebben onderscheiden, gelijk bv. het 3e reg. Zouaven en het 1e vreemdenregiment, niet bij den inmogt zullen vertegenwoordigd worden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Bij beschikking van den 11 dezer, is door den minister van marine aan den opperstuurman in het vaste korps dek- en onderofficieren *J. Hobein*, behoorende tot de rol van het wachtschip te Willemsoord, de gouden medaille toegekend ter zake van zijnen 50jarigen dienstlijd bij de nederl. marine.

— Uit Wiesbaden wordt dd. 10 dezer, gemeld dat Z. M. des morgens ten 4 ure, vergezeld van HD. adjudant, naar Ems was vertrokken, om aldaar een bezoek te brengen aan de leden Zijner familie en den prins-regent van Pruissen te ontmoeten. Z. M. werd in den avond van denzelfden dag terugverwacht. Den 9 hebben de president van de Bonds-vergadering en baron *von Scherff*, 's Konings gezant bij deze vergadering, bij Z. M. gedineerd.

— Een inwoner der gemeente Woudrichem, die voor onderscheidene jaren in dienst trad, deserteerde, na de Belgische onlusten en den tiendaagschen veldtogt, naar Belgie en Frankrijk. Met het vreemden legioen heeft hij vele veldtogten gemaakt in Algerie en elders, ook woonde hij den oorlog in de Krim bij. Dezer dagen is hij onverwachts te Woudrichem teruggekeerd, met paspoort, nadat hij in Frankrijk ontslagen was voor de dienst was verklaard. Hij is arm, de familie kan of wil hem niet onderhouden en op pensioen van ons rijk of van Frankrijk heeft hij als vreemdeling geen aanspraak. Men verneemt dat hij bedelende gevonden en naar de gevangenis gebragt is. Ommerschans wordt denkelijk zijn toekomstig verblijf.

— In den gemeenteraad van Haarlem is gister besloten, dat, naar aanleiding van pogingen daartoe door Haarlem gedaan en 't antwoord van wege de regering daarop gegeven, B. en W. zullen worden gemagtigd met het hoog bestuur in overleg te treden ten einde te verkrijgen, dat eene der rijks-kweekscholen te Haarlem worde gevestigd, waartoe men bereid zou zijn het Gymnasium onder bepaalde voorwaarden aan 't rijk af te staan, om daarin de kweekschool te vestigen. Het Gymnasium zou dan in het tegenwoordig lokaal der kweekschool gevestigd worden.

— Te Boxtel wordt thans, in de fabriek van de firma *H. van der Voort*, een damast tafel-laken met servetten geweven, die bij uitstek fijn en schoon zijn. Dit tafelstel moet voor een lid van ons Koninklijk Huis bestemd zijn en zal binnen drie weken, reeds geheel afgewerkt, worden geleverd. Het tafel-laken, van eene reusachtige grootte is ruim 3½ Ned. ellen breed en ongeveer 10 Ned. ellen lang. Het geheel is met de keurigste rozetten bezaaid en omgeven door een kostbaren breeden rand. Het is zoo fijn dat er ruim 17000 draden in de breedte zijn gewerkt en men zou waarschijnlijk te vergeefs zoeken naar een exemplaar, dat dit tafel laken in grootte en fijnheid evenaart.

— De nieuw benoemde minister van oorlog, jhr. *E. A. O. de Casembroot*, heeft bij het leger de volgende rangen bekleed. 2 luit. bij de 13 afd. inf. 3 Sept. 1831; 1 luit bij het reg. grenad. 3. Jan. 1839; kapt. bij keuze bij het reg. gren. 6 Mei 1849; maj bij den staf 7 Mei 1853; luit.-kol bij den staf 27 Dec. 1855; kol. bij den staf 3 Sept. 1858, minister van oorlog 5 Aug. 1859.

— Wij vernemen, dat het Amsterdamsch-Utrechtsche spoorweg-kommitee zich vooreerst en voornamelijk ten doel stelt: 1 Te onderzoeken de technische uitvoerbaarheid der rivier-overgangen in het midden des lands, welke uitvoerbaarheid zonder bepaald onderzoek door de regering is tegengesproken: 2 op te geven een of meer geschikte personen, die geneigd zouden zijn, een koncessie aan te vragen van eene lijn van Amsterdam over Utrecht naar 's Hertogenbosch, tegen eene rente-guarantie van 4½ pCt., enz, van het rijk: en 3 te zorgen, dat bij het aanvragen der koncessie, de regering de mededeeling kunne gedaan worden, dat de noodige gelden voor het aanleggen der lijn zijn ingeteekend. *Hand. Bl.*

— In de kerk der Doopsgezinde gemeente te Amsterdam werd in de vorige week de 45ste algemeene vergadering van het Nederl. Bijbelgenootschap gehouden. De nieuw benoemde voorzitter, mr. *J. Messchert van Vollenhoven*, burgemeester aldaar, opende de vergadering met eene zeer gepaste toespraak en gebed. mr. *B. J. Ploos van Amstel* Ds. A. A. *Stuart* bragten het verslag uit. Onder anderen bleek, dat de heer *Hardeland*, thans super-intendant der Hermannsburger mission, zijnen arbeid voltooid had en dat zijn spraakkunst en woordenboek in het Dajaksch in het licht verschenen waren. De afgevaardigde *Neubronner van der Tuuk* hield zich onledig met de zamenstelling van een woordenboek en spraakkunst in het Battaksch. Inmiddels was de vertaling van het Evangelie van Johannes in die taal uitgegeven. De afgevaardigde *Matthes* zette insgelijks met grooten ijver zijnen taalkundigen arbeid voort, en wenschte in het volgende jaar naar Celebes terug te keeren, ten einde met de vertaling van den bijbel in het Macassaarsch en Boegineesch een aanvang te maken. Van de nieuwe en kleine uitgaven der Javaansche vertaling van het N. Testament was de helft afgedrukt. In het afgeloopen boekjaar had men 42,293 Bijbels en Testamenten afgeleverd

— 't Is een merkwaardig teeken des tijds, dat er gelden worden aangevraagd voor den bouw eener protestantsche kerk te Luik. De daar bestaande protestantsche gemeente telt 600 zielen en daarvan 120 lidmaten bijna allen van de katholieke tot de protestantsche kerk overgegaan. Tot hiertoe heeft men zich beholpen in een klein lokaal, maar dat voldoet niet langer. Reeds hebben eenige belangstellende vrienden van het Evangelie eene som bijeengebragt voor den bouw eener kerk: maar er is meer noodig, om in de stad der priesters een Evangelisch bedehuis op te bouwen. Ten onzent heeft mevrouw *Elout* te 's Gravenhage, met edele vrijmoedigheid, de taak op zich genomen, om gelden daarvoor bijeen te zamelen. Wie kan helpe haar! 't Is een goed werk dat zij doet.

— In verband met de gebeurtenissen in Oost-Indie,” zoo schrijft de *Rotterd Cour*; „vernemen wij, dat de Regering besloten heeft de stoomschepen *Vice-Admiraal Koopman*; *Citadel van Antwerpen*, *Reinier Claessens* te *Loo* en de korvet *Juno* binnen kort naar Indie te zenden. De werving voor de koloniale landmagt, voor welke onder de uit de napelsche dienst tredende Zwitsers nog schijnt te bestaan, stelt de Regering ook weder dit in staat een voldoend aantal troepen naar Java te zenden. Het voornemen moet zelfs bestaan, om zich, bij ruimen toeloop, niet te houden binnen de grenzen van een gewone omstandigheden berekend compleet, maar gedurig zonder ophef plaats hebbende verzending van detachementen suppletie-troepen nog te vermeerderen.

Uit een en ander mag worden afgeleid, dat de Regering waakt en handelt; om de zee- en landmagt in Nederl. Indie op de hoogte te houden, om aan hare gewigtige roeping te blijven voldoen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Een jong werkman te Parijs, een koperdraaijer, heeft eene nieuwe beweegkracht uitgevonden, die bij proefneming, aan de stoutste verwachtingen volkomen heeft beantwoord en eene groote sensatie in de werktuigkundige wereld van Frankrijks hoofdstad heeft te weeg gebragt. De uitvinder, Jacob genaamd, deed geheel bij toeval deze gewigtige ontdekking. De kracht van zijn draaispil wilde vermeerderen, ontdekte hij plotseling een middel, waardoor hij, alleen, in staat werd gesteld eene machine te vervaardigen, die den arbeid van een man tweehonderdmalen vermenigvuldigt, en tot in het oneindige kan vermeerderd worden. De uitvinder heeft reeds eene machine vervaardigd die voor elk soort van industrieelen arbeid geschikt is. Indien nu de proeve op grooter schaal ondernomen, waartoe een der groote industriele kapitalisten het geld heeft geleverd, gelukt, dan zal deze ontdekking een einde maken aan alle stoom- en andere kostbare beweegkrachten, en de uitslag wordt met groote spanning door vele fabrikanten te gemoet gezien. Reeds hebben de eigenaars der groote spinnerijen te Schaffhausen zich naar Parijs begeven om het eerste nieuws van het gelukken of mislukken der proeven bij te wonen.

— De Turcos, die thans te Parijs zoo veel opzien maken en in de fransche gelederen zoo dapper medegestreden hebben, zijn troepen in Algerie aangeworven, en bestaan geheel en al uit inlandsche rassen. Het zijn voor het grootste gedeelte zwarten. — groote welgemaakte menschen, waaronder velen, die men schoon kan noemen, die met een tijgerachtigen tred daarheen gaan, ware toonbeelden van spierkracht. Zij zijn als de Zouaven gekleed met uitzondering, dat zij blaauwe in plaats van roode broeken dragen. Op de zedelijkheid der Turcos valt niet erg te roemen. Zij moeten met eene forsche hand en niet zachtzinnig bestuurd worden want anders is er geen orde onder hen te houden, en tusschen het *mijn en dijn* weten zij zoo weinig onderscheid, dat men ze in andere landen met den eernaam van straatroovers zoude bestempelen. Zij gedragen zich vrij wel op de parade en in hunne kwartieren wanneer, ze onder de oogen van hunne officieren zijn, maar na een slag, of wanneer de discipline een weinig verslapt, toonen zij niet alleen eenen oneerlijken, maar zelfs een wilden aard. Men heeft meer dan eens verzekerd, dat zij nooit kwartier geven, en zelfs de gewonden op het slagveld doorsteken, alvorens tot de plundering overtegaan. Zij bezitten eenen zekeren wreeden moed, en waar het eenen wanhopigen aanval geldt, kan men er van verzekerd zijn de Turcos aan het hoofd der kolonne te zien

— Uit Chocin-China had men te Hong-Kong vernomen, dat de Franschen veel van het klimaat te lijden hadden. De Anamieten, verzekerde men, hadden veel moed en strategische kennis aan den dag gelegd; zij hadden zelfs de verschansingen der Franschen aangevallen, en 50 man met een officier gedood. Volgens de laatste berigten echter verlangden zij naar vrede.

— De moeder van den tegenwoordigen koning van Napels is heilig verklaard.

— De heer *Rambourgt*, lid van het Wetgevend Ligchaam als afgevaardigde van het Aube departement, is voor de korrektionele regtbank gedaagd wegens laster, gepleegd tegen den prefekt van Troyes in Champagne. De zaak is voorgevallen tijdens het jongste karneval. Eene gesluijerde dame werd 's avonds op de straat, terwijl haar heer in een tabakswinkel sigaren kocht, door een voorbijganger aangesproken, die ook de stoutheid had haren sluijer op te ligten, doch onverwijld voor die moeite door een geduchten schop beloond werd Den volgenden dag werd in de stad het gerucht verspreid, dat de prefekt de held van het avontuur was, en ziedaar de aanleiding der vervolging. Het proces wordt reeds *la guerre de Troyes* (de trojaansche oorlog) genoemd.

— Aan een particulier schrijven nopens den uitslag van den wijnoogst in Frankrijk, ontleenen wij het volgende:

„De hoop, die wij nog voor eenige maanden op een goeden oogst hadden, is thans, helaas, verdwenen. De

De Verteller, enz.

Onder de te Parijs aanwezige Oostenrijksche gevangenen bevindt zich een der hoofd-officieren van een regement, hetwelk in het bezit is van een vrij ongewoon privilegie, welks oorsprong voorzeker waardig is, bij wijze eener historische herinnering vermeld te worden.

Toen de Duitsche Keizer Leopold I, in 1683, bij gelegenheid dat Weenen door een Turksch leger van 300,000 man, onder aanvoering van den bekenden Kara Mustapha werd belegerd, de hoofdstad verliet en zich door eene schandelijke vlugt aan een roemrijken strijd wist te onttrekken, boden de burgers, aan zich zelven overgelaten, den vijand zulk een kloekmoedigen tegenstand, als er sedert den strijd voor de muren van het oude Saguntum niet in de geschiedenis bekend is.

Na dit gedenkwaardig beleg was het aan de keizerlijke

afgeloopen winter die steeds zacht en droog was, deed, bij het gunstig voorjaarsweder den wijnstok allergunstigst aanzien, doch wij zijn in onze verwachting op een goed wijnjaar teleurgesteld. De regens toch in de maanden Mei en Junij hebben den wijnstok zeer doen lijden en de later daarbij gekomen tropische hitte heeft ontzaggelijk veel bloesem doen afvallen. Bij al deze rampen heeft zich nog eene veel grootere gevoegd, namelijk het oïdium. Overal vertoont dit zich in districten, alwaar de wijnstok wordt aangekweekt en het wordt van dag tot dag drei gender. Tengevolge dier verschillende oorzaken schat men de opbrengst van dit jaar op nog geen 1/3 van die van een gewonen oogst. Van de witte wijnen zal de opbrengst nagenoeg niets zijn. De prijzen zijn dan ook ontzettend gerezen en stijgen nog dagelijks. De wijnen die in het voorjaar op 400 fr. genoteerd waren, worden nu reeds door de eigenaars voor 650 fr. geweigerd." *N. R. Ct*

ENGELAND.

De russische grootvorstin *Maria* bevindt zich thans te Londen, om de merkwaardigheden dezer stad te bezigtigen. De grootvorst *Konstantijn* is met het russisch eskader op het eiland Wight aangekomen, alwaar hij eenige weken denkt te vertoeven. De grootvorstin en denkelijk ook de groothertog zullen morgen of overmorgen een bezoek afleggen bij de koningin.

— De kwestie tusschen aannemers en ambachtslieden te Londen is nog niet geregeld, doch er bestaat hoop, volgens de berigten in de *Times* dat er een middel tot vereffening zal gevonden worden, onder verscheidene voorstellen door personen van aanzien gedaan. Het meest aannemelijke schijnt dat, waarbij het aan de werklieden wordt overgelaten, om zich gedurende een zeker getal uren, hetzij negen of tien per dag, naar verkiezing, te verbinden, en 30 cent (6 pence) loon per uur te ontvangen. Een der voornaamste firmaas, die het eerst werd opgeofferd, heeft intusschen een genoegzaam getal schilders en smidsknechts kunnen verkrijgen op de vroegere voorwaarden, zoodat zij heeft aangekondigd dat bij haar geene behoefte meer is aan deze soort van ambachtslieden.

— Uit Calcutta schrijft men, dat onder de Europesche troepen der kompagnie nog steeds ontevredenheid heerscht, en nog in het eind van Julij te Berhampore een regiment is opgestaan. De goeverneur-generaal heeft zich in eene proklamatie verbonden, elk soldaat, die niet in dienst der koningin wil treden, naar Engeland terug te zenden. Omtrent de rebellen, meldt men, dat die geen groot gevaar meer opleveren. Het oude Cipayer-leger is vernield, of verbannen of verstrooid. Vele hoofden zijn omgekomen, en *Nena Sahib* heeft slechts de overblijfselen zijner onderhoorigen om zich heen.

— Een Londensch blad, *de Star*, verhaalt: Eene Engelsche tooneelspeelster, die voor korten tijd hertrouwd was, speelde de rol van *Calliste* in de "schoone boetvaardige." Op het oogenblik dat zij met hare hand op het doodshoofd leunde, werd zij hevig ontroerd, en viel flaauw. Toen zij den volgenden dag weder zoo ver hersteld was, dat zij kon spreken, liet zij den regisseur troepen en vroeg hem, van waar hij den in de voorstelling van gisteren gebruikten schedel gekregen had. Hij antwoordde dat de doodgraver hem dien schedel had verkocht, en hem er bij had gezegd, dat die het overschot van een vroegeren tooneelspeler *Norris* was. Hierop viel de vrouw op nieuw in onmagt, waaruit men haar te vergeefs heeft trachten te redden, en die spoedig, ondanks alle aangewende geneeskundige hulp, tot den wezenlijken dood is overgegaan. Het bleek, dat de gezegde schedel die van den eersten man der tooneelspeelster was.

— Den 14. Julij heeft aan den Niagara-val weder eene vertooning van den koorddanser *Blondin* plaats gehad. Ditmaal reed hij met een kruiwagen op het koord over de Niagara. De kruiwagen was uit ligte, halfduims en duims planken gemaakt. Het rad had 15 duim diameter was aan den omvang 4 duim dik. Met dezen kruiwagen ging *Blondin* van den Kanadaschen oever, zonder onderweg op te houden, in tien minuten over.

— De Schotten hebben uitgecijferd dat *Garribaldi* een Schot is. Zijn vader, zeggen zij, was een schoenmaker te Auld-Brig o Stirling en zijn naam was *Garrow*. De doopnaam van zijn zoon was *Baldie*, een zeer algemeene naam in sommige distrikten van Schotland. De zoon ging naar Italie, en de Italianen, die niet in staat waren de namen *Baldie-Garrow* uitte spreken veranderden die in den zoetvloeijender, *Garribaldi*.

DUITSCHLAND.

Te Munchen, waar eerst in het begin dezer eeuw de eerste Protestant het burgerregt verkreeg, is sinds dien tijd, het aantal Protestanten belangrijk aangegroeid zoo dat zij thans eene bevolking uitmaken van 12 à 15,000 zielen, meestal behoorende tot de beschaafde standen. Van verschillende zijden wordt dan ook aangedrongen op het bouwen van een tweede, fraaijere en meer doelmatige kerk, ofschoon welligt aan een nieuw schoolgebouw nog grootere behoefte bestaat, daar het tegenwoordige te ver van het centrum der stad is gelegen. Niet slechts in de hoofdstad, maar ook in de geheele provincie OpperBeijeren neemt het getal Protestanten jaarlijks toe, zoodat dezer dagen door de gemeente te Munchen reeds een tweede rondreizende predikant is benoemd.

— Dezer dagen is melding gemaakt van een hevigen storm, vergezeld van hagel, in de omstreken van Straatsburg en Offenburg. Men verneemt thans daaromtrent nog de navolgende bijzonderheden: Alleen in de omstreken van Offenburg zijn niet minder dan 7000 boomen door den storm geknakt of uit den grond geslagen, doch wat overigens de aldaar aangerigte schade betreft, zoo blijkt het gelukkig, dat deze veel te groot was opgegeven en althans op verre na geen 2½ millioen guldens zal beloopen gelijk men in de eerste oogenblikken uit den onteredderden staat van een aantal gebouwen, akkers en bosschen had opgemaakt. De storm woedde zoo hevig, dat in de nabijheid van Stockfeld een zwaar beladen vrachtwagen letterlijk werd opgenomen en omvergeworpen. Eene boerin, die er boven op stond om eene schoof graan aan te nemen was reeds op een afstand van ongeveer 25 schreden in de hoogte medegeslingerd, eer het haren man gelukte, haar bij de kleederen te grijpen en naar omlaag te rukken terwijl beiden zich daarna nog eene poos uit alle magt aan eene mijlpaal moesten vastklemmen, om niet verder door de stormvlaag te worden weggevoerd. In de nabijheid van het station te Offenburg, welk gebouw zeer veel geleden heeft, was een tienjarige knaap juist bezig met koornaren op te zamelen, toen een landman uit Kammerweier, die met zijne twee knechts en paarden achter zijn omgevallen wagen eene beschutting had gezocht, den jongen toewenkte zich insgelijks daarachter te komen verschuilen. Naauwelijks kwam deze evenwel aanloopen, of hij werd door een wervelwind overvallen en tot eene hoogte van ruim 60 voeten naar boven geslingerd. Toen de hevigste vlaag voorbij was en de landman met zijne knechts naar de plaats ijlde, waar hij vooronderstelde dat de ongelukkige knaap moest zijn nedergekomen, was de er nergens te zien en eerst na aanhoudend in dezelfde rigting te hebben gezocht, vond men hem als levenloos op den bodem uitgestrekt liggen. Hoewel zwaar gekneusd en in een deernis waardigen toestand, kwam hij toch weder bij en zeide zich alleen te kunnen herinneren, dat hij, naar omhoog gevoerd zijnde, in de kroon van een notenboom, waar hem de kleederen van het lijf werden gescheurd, erg gewond was. De plaats waar hij gevonden werd, was ongeveer 20 minuten gaans, hemelsbreedte gerekend, van de plek verwijderd waar hij was opgenomen. De *Badische Landes-Zeitung* verklaart, voor de waarheid van dit en meer dergelijke door haar vermelde gevallen in te staan.

BELGIE

Het hof van assises in Henegouwen heeft twee geestelijken, monniken in het trappiste klooster te Forges schuldig verklaard aan de hun ten laste gelegde misdaden van aanslag op de eerbaarheid ondernomen met geweld op kinderen van het mannelijk geslacht boven de vijftien jaar oud, en zander geweld op kinderen beneden de veertien jaar oud, en wel gepleegd door den eerste als ordinaar der godsdienst en door den tweede als onderwijzer van die kinderen, welke, toen de feiten werden bedreven, onder leiding der beschuldigden stonden, en hen veroordeeld: *Modeste Decroix*, of broeder *Franciscus*, tot twintig jaren dwangarbeid, en *Louis Miroux*, of broeder *Wilhelmus*, tot tien jaren dwangarbeid, en beide tot tepronkstel en twintig jaren onder toezigt van de politie, ontzegging van alle voogdij en enz. — Door de korre ktionele regtbank te Bergen (*Mons*) is broeder *Renard*, geestelijke, tot eene maand gevangenisstraf en 16 fr. boete veroordeeld: ter zake van het te brengen van slagen en verwondingen, die bloedstorting ten gevolge hadden, aan een kind dat hij onderwees.

NOORD AMERIKA.

De Vereenigde Staten bezitten thans 38,011 kerken of kapellen, behoorende tot meer dan twintig verschillende godsdiensten. De Roomsche godsdienst heeft 1112 kerken naar de meeste leden godsdienst is de Methodistische die alleen 1[illegible] kerken heeft. Dan komen voor, na gelang van aa[illegible]; de Anabaptisten, 8791 kerken of kapellen; Presbyterianen, 4584, de Congregationalisten, 1674; de Bisschoppelijken, 14[illegible]; de Lutheranen, 1203; de Christenen, 12; de Quakers 714; de Gereformeerden, 619; de Universalisten, 49[illegible]; de Vrijmannen, 331, de Hernhutters, 331, de Duitsche Gereformeerden, 327; de Hollandsche Gereformeerden, 324; Unitairen, 243; de Mennonieten, 110; de Tunkianen 52, de Joden, 3[illegible]; de Zwedenburgers, 15; de andere secten, gekend onder den naam van minors sects, omdat zij maar weinig aanklevers hebben, bezitten nog tans 321 kerken

— De heer W. J. Hawks, van Charleston, Va., levert aan de Free Press aldaar eene ijsselijke beschrijving van het jongste ongeluk op den Zuidelijk Michigan Spoorweg.

De heer Hawks, na gezegd te hebben dat hij een passagier was en veertig yards verre in het water was geslingerd, zegt:

Aan wal komende viel ik over eenen man—keerde hem om en vond hem levend. Ik vraagde zijnen naam. Hij antwoordde: "Walworth." Ik kon hem niet opheffen en ging naar de wagens om hulp, tien of twaalf lijken langs het water voorbijgaande. Bij den hoop komende, bevond ik dat iemand een licht had gehaald—ging terug en vond Walworth dood. Hij was een groot, knap oud man; later stond ik zijn zoon in zijne laatste oogenblikken bij.

Het eerste wat mijne aandacht trok, toen ik den wagen binnentrad welken ik had verlaten, was, dat ik op een hoop lijken stond. Een man dacht ik te leven en mij aan te staren. Ik keerde de lamp om, en het vergl aasde oog des doods zeide mij dat alles over was. Eene vrouw had hare armen om zijnen hals geslagen, met eene vreesselijke wonde in haar hoofd en met hare voeten gevangen en verpletterd tusschen de wielen. Aan hunne voeten lag een jonge schoone jongen, met het hoofd zoo gelijk van het ligchaam afgesneden, alsof dit gedaan ware door eene guillotine. Eenige bevonden zich in de angsten des doods Anderen gevangen en verpletterd door stukken hout, verzochten mij hen te dooden en aldus een einde aan hun lijden te maken. Er was eene vrouw die haren man te gemoet reisde, met een meisje van zes jaren en een kind aan de borst. Moeder en dochter waren gedood, doch de zuigeling was zoo in de armen der moeder omklemd, dat het ongedeerd was.

De grond was bezaaid met hoofden, armen, beenen en lijken. Ik zag verscheidene met gebroken rug of ledematen door het zand kruipen. Eenigen hunner grepen mij aan in het voorbijgaan, zoodat ik mij bijna niet kon los maken. Verscheidene jongelingen en meisjes werden uit het water gehaald en op de bank gelegd. Zij waren verdronken, doch zagen er schoon uit in den dood. Anderen waren tusschen de wielen geperst, met hunne aangezigten en handen op eene smeekende wijze naar mij gekeerd, Ik ging een vrouw voorbij, die mij bad hare kinderen te zoeken. Zij riep: "o, mijne waarde familie! o mijne zes kinderen!" Beide hare beenen waren onder de knien afgewrongen. Zij leefde nog een kwartier. Later hielp ik twee harer kinderen dood van onder den hoop halen. Twee andere lieve jongens van haar werden gevonden, een met een afgesneden been, de ander met verlies van een arm, doch beiden leefden toen ik de plaats verliet.

ASSEN, 16 Aug.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Maandag, 15 Aug. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 63¼ percent. dito 4 pCt. 96¾ per-Cent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pct. 104$^{13}/_{16}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 76$^{13}/_{16}$.

Granen en Zaden.

Koolzaad op het Najaar hooger, op October f 348. — Raapolie flaauwer, op zes weken f 35. — Tarwe en Rogge onveranderd. — Overige granen ongenoteerd.

Op de jaarmarkt, den 11 dezer te Diever gehouden, waren aangebragt 318 paarden, 215 koeijen, 130 Drentsche schapen, 45 oude en 226 jonge varkens. De paarden golden van f 30—" tot f 350—", de koeijen van f 40—" tot f 135—", de schapen van f 3—" tot f 6—", de oude varkens van f 18—" tot f 30—" en de jonge van f 4—" tot f 14—".

* **Smilde**, 15 Aug. Gisteren achtermiddag reed *J. W.* bakker op de Scheid alhier, met paard en wagen naar *Appelscha* Door het weerlichten schijnt het paard geschrikt te hebben, waarvan het gevolg was dat paard en wagen en al'en die er in zaten in de vaart geraakten. Gelukkig heeft men alles kunnen redden, zoodat men hoopt, dat ze met den schrik zullen zijn vrij gekomen, ofschoon men reeds twee maal de hulp van den docter heeft ingeroepen.

Meppel, 12 Aug. Heden morgen heeft de raad dezer Gemeente op voorstel van de heeren *Jb. de Jonge, A. Hartsuiker* en *J. Oostereeen*, op wier verzoek ook deze vergadering was belegd, met eenparige stemmen besloten, om van den Heer minister van binnenl. zaken te verzoeken opgave der kosten, welke eene verbreeding van 10 op 16 El'en bodemsbreedte van het Meppeler Diep zoude beloopen en waartoe het door die heeren ontworpen concept adres is goedgekeurd.

* **Sleen**, 12 Aug. Op de heden gehouden jaarmarkt te Zweelo is door den landbouwer *J. H. Marissen* te Diphoorn eene door hem zelven opgevoede dragtige vaars, drie jaren, die over vijf weken kalven moet, verkocht aan *S. E. Godfried* te Meppel voor de hier nooit geboorde hooge som van f 180, een bewijs, dat in het dorre Drenthe ook zware en schoone runderen worden gefokt. Dezelfde landbouwer heeft op dezelfde markt nog twee andere runderen verkocht voor f 300 te zamen.

* **Borger**, 14 Aug. Gisteren morgen had te Ees in deze gemeente een ijzingwekkend voorval plaats; zekerd *K. V. H*, koopman in kruidenierswaren enz. leed, althans naar men zegt, eenigermate aan zinsverbijstering; het is dan zeker ook daaraan toe te schrijven, dat hij zich gis-

---

troepen verboden zich in de hoofdstad des rijks te vertoonen.

Toen later Boheme, Silezie en Moravie tegen den Aartshertog, later Keizer Ferdinand, in opstand waren geko-men, zag deze, door zijne Protestantsche onderdanen in zijn paleis opgesloten, op zekeren morgen zestien baron in volle wapenrusting zijn vertrek binnentreden. Het doel hunner komst was niets minder, dan hem te noodzaken tot het onderteekenen eener staatsregeling, hetwelk doo Ferdinand, ofschoon hij wist dat alle gewapende troepen uit zijne nabijheid verwijderd waren en er voor hem nie op den bijstand der burgers te rekenen was, standvastig werd van de hand gewezen.

Die weigering gaf aanleiding tot het plegen van geweld en reeds zweefden de dreigende zwaarden der edel lieden boven het hoofd, toen zich geheel onverwachts buiten het paleis een trompet deed hooren, en de zaamgezworen edelen, tot hun niet geringen schrik, de ruiters het regement van Dampierre, ten aanval gereed, op het voorplein zagen geschaard staan. De tegenwoordigheid dezer manschappen was te meer onverwacht, omdat niemand anders kon denken, dan dat zij zich op minstens 40 uren afstand van Weenen, namelijk te Lintz bevonden, waarheen zij eenigen tijd te voren gezonden waren, om aan garnizoen te betrekken.

Eer de edelen nog van hunne ontsteltenis bekomen waren, werd de deur van het vertrek geopend door den markies de Saint Hilaire, die de bevelen des Keizers kwam vragen.

Oogenblikkelijk maakte Ferdinand daarvan gebruik om zich van zijne indringers te ontslaan. Op zijn bevel werden zij allen op staanden voet in hechtenis genomen en buiten de muren der hoofdstad opgehangen: Die strafoefening werd voltrokken op dezelfde plaats, waar later een der schoonste voorsteden is verrezen, wier naam *Herrnalé* (plaats der heeren) nog dezer dagen den nakomeling aan dit historisch feit herinnert.

Wat nu eigenlijk de ware toedragt van dit overigens in allen deele authentiek voorval betreft, deze ligt nog altoos eenigzins in het duister. Het eenige wat men met zekerheid weet, is dat Ferdinand den markies de Saint Hilaire bepaaldelijk afvroeg, krachtens welke bevelen deze naar Weenen was gekomen, en dat de dappere krijgsman zich daaromtrent heeft verantwoord met hem een keizerlijk bevelschrift in behoorlijken vorm te vertoonen, in welk stuk alle bekende en geheime toegangen tot het paleis met de meeste naauwkeurigheid beschreven waren. Ferdinand verklaarde dit stuk voor valsch en betuigde ten plegtigste, dat een bevel van dien aard nooit van hem was uitgegaan, en dat, zelfs wanneer hij een dergelijken maatregel had willen nemen, deze bij het strenge toezigt hetwelk over hem werd uitgeoefend, ongetwijfeld even spoedig zou verijdeld zijn geworden. Wat overigens het keizerlijk zegel en de handteekening betrof, deze waren, gelijk hij zelf erkende, zoo juist nagemaakt dat iedereen er door bedrogen moest worden. De bekende strenge waarheidsliefde van den vorst liet omtrent deze stellige verklaring dan ook wel niet den minsten twijfel over, doch met dat al is het nooit aan het licht gekomen aan welke geheimzinnige beschermende hand bij deze onver-

teren morgen, door middel van een klein knipmes, den hals of strot bijna geheel door midden heeft gesneden, terwijl zijne vrouw zich even buiten de woning had begeven; bij hare terugkomst ontwaarde zij aanstonds de ijsselijke daad, door haar man gepleegd; zij poogde hem het mes te ontrukken, doch te vergeefs, hare zwakke krachten schoten te kort; op haar hulpgeschrei schoten de buren te hulp en eindelijk gelukte het met moeite, hem het mes, waarmede hij nog immer bezig was zich te verwonden, te ontweldigen: dadelijk riep men heelkundige hulp in; de wijdgapende wonde werd zoo spoedig mogelijk digt genaaid en in verband gebragt; bij nader onderzoek bleek dat hij zich zelven ook al reeds elf wonden in de borst had toegebragt, ook zeker door middel van een puntig werktuig, om zich op die wijze het hart te doorboren. Thans is de lijder, hoewel niet buiten gevaar, zeer gelaten en kalm.

Genoemde *K. V. H.* was vroeger een ijverig volgeling van den heer *Feiser*, destijds predikant te Gasselternijveen, later niet zonder ijver de christelijke afgescheidenen toegedaan.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

*** Meppel**, 15 Aug. Bij het zaturdag jl. te Steenwijk gehouden vergelijkend examen voor de vacante school te Zuidveen, waren 13 sollicitanten opgekomen van de 17, die zich daarvoor hadden aangegeven; na afloop daarvan werden, als de meeste blijken van bekwaamheid hebbende gegeven, op het zestal gebragt de navolgende onderwijzers (alph.):

Aaldrink te Haarlem, *Ankersmid* te Hattem, *Hoogeveen* te Nijensleek, *Molewijk* te Drouwen, *Veenstra* te Hoogeveen en *Zwijze* te Dedemsvaart.

Zooals men zich zal herinneren, komen *Hoogeveen* en *Veenstra* ook voor op het zestal te Ruinen, alzoo tweemaal op een zestal in eene week.

REGTSZAKEN.

Kantongeregt te Assen.

12 Aug. *Veroordeeld:* T. R en M. O. te Assen, wegens het gezamentlijk gaan op en over een stuk gronds zonder daarvan de eigendom, het vruchtgebruik of een regt van door- of overgang te hebben, in eenen tijd, dat die grond met rijpende vruchten bezet was, onder verkleinende omstandigheden gepleegd, ieder in eene geldboete van f 0.50; — J. K., J. R. R., R. T. en H. S., allen te Nieuw-Buinen, wegens het, zonder toestemming van Burgemeester en Wethouders te Borger, stoken van vuur anders dan op de daartoe bestemde stookplaatsen, ieder tot eene geldboete van f 1 en subsidiaire gevangenisstraf van 1 dag.

Vrijgesproken: G. V. te Smilde, wegens het laten liggen van een vaartuig in de Drentsche Hoofdvaart onder de gemeente Smilde aan de straatzijde, anders dan bij besloten water of gedurende de lading of lossing.

D. N. te Odoorn, van het weigeren van betaling van tol aan den tolboom te Ees *vrijgesproken* en *ontslagen van alle regtsvervolging* ter zake van het doortrekken van dien tolboom, zonder betaling van tol.

RAADSVERGADERINGEN.

Assen, 15 Aug. In de eergisteren gehoudene vergadering van den Raad dezer gemeente waren tegenwoordig de voorzitter en alle leden behalve de heeren *Carsten* en *Homan*. Er wordt besloten, onder goedkeuring van H. H. Ged. Staten, tot de opening eener geldleening van *f* 53,000 rentende 4½ pct. ten einde met de daardoor te verkrijgen gelden al de vroegere geldleeningen af te lossen, zonder dat daaronder de nog verschuldigde koopprijs van het huis aan de Brink, ingerigt voor meisjes- kost- en kleeschool is begrepen, en met bepaling dat de eerste aflossing in 1863 zal plaats hebben, met de aanvang voorstel, om alleen de geldeeningen ad *f* 23 000 en *f* 25 000 tegen 4½ pct gesloten en niet die gesloten tegen 4% te converteren in eene geldleening en de eerste jaarlijksche aflossing ad *f* 1000-*n*, in plaats van *f* 2000-*n*, zooals nu geschiedt, te stellen in 1861 als wanneer de koopsom van de meisjes dag- en kostschool geheel zal zijn afbetaald, was verworpen met vijf tegen vier stemmen. — Een verzoek op een adres van den heer *W. A. Dibbits*, restitutie van plaatselijke belasting verzoekende wegens uitvoer van chemicaliën en reukwateren, is afwijzend beschikt omdat de aanvrage niet binnen drie maanden is ingediend zooals het Reglement voorschrijft en ook het bewijs van den uitvoer niet in tijds is geleverd. Door den Raad is vastgesteld een antwoord aan Heeren Ged. Staten omtrent de bezwaren, bij HEden geuiten; wegens de intrekking van de 2e alinea van art. 4 der verordening op het heffen van plaatselijke belasting op den wijn etc. — Wordt besloten tot vereeniging der kosten van de procedure wegens de verpleeg kosten van *Fennechien Alberts*. Op eene reclame van *Jhr. Mr. G. W. A. van der Wijck* wordt een aanslag ten zijnen laste gebragt op het suppletoir kohier der belasting op de honden over 1858, inbaar verklaard.

INGEZONDEN STUKKEN.

De gemeente-raad van Haarlem doet pogingen, ten einde aldaar eene der drie Rijkskweekscholen voor onderwijzers gevestigd worde.

Zou er ook misschien gelegenheid zijn, dat eene dezer kweekscholen te Assen gevestigd werd? Het is hier eene gezonde streek en er zijn zeer vele omstandigheden, die Assen boven andere plaatsen aanbevelen.

Wij hebben de aandacht van het bestuur dezer gemeente hierop willen vestigen, ten einde deze dezelfde stappen als de Raad van Haarlem doe.

Assen. X

Mijnheer de Redacteur!

De gemeente-raad van Meppel wil nog eene poging wagen, om zoo mogelijk te bewerken, dat, bij de verbetering van het Meppeler diep, aan dit vaarwater eene bodemsbreedte van 16 ellen gegeven worde.

De Raad is echter, zegt men, overtuigd en heeft aan den Minister van B. Z. betoogd, dat het Meppeler diep, wanneer dezelfde retributiën aan de Staphorster sluis worden geheven als tot nu toe, na de verbetering zooveel zal opbrengen, dat er veel meer dan eene behoorlijke rente zal kunnen gemaakt worden van de kosten van aankoop der Staphorster sluis en van de kosten van verbetering van het diep.

Wanneer dit werkelijk zoo is, dan zou ik aan den Raad van Meppel in overweging willen geven, om aan den Minister voor te stellen, dat de meerdere kosten van verbreiding tot eene bodemsbreedte van 16 ellen, zullen komen ten laste van Meppel en verdere belanghebbende gemeenten, doch dat deze kosten met de renten van de op te nemen gelden zullen worden terug gegeven uit hetgeen de retributiën aan de Staphorster sluis meer zullen opbrengen dan het onderhoud van sluis en kanaal en 4 pCt. der kosten van daarstelling zullen eischen.

Wij gelooven voor zeker, dat de scheepvaart op het Meppeler diep, van jaar tot jaar, en vooral nadat de Noordwillems vaart, het Oranje-kanaal en het Drentsche ka aal geheel gereed zullen zijn, zeer zal toenemen, zoodat Meppel al was het dan niet dadelijk, toch met der tijd, het uitgeschoten kapitaal met de renten zou terug bekomen.

Advertentien.

ALGEMEENE VERGADERING

van 't Genootschap ***ter bevordering van den Landbouw in Drenthe*** te Hoogeveen, op Woensdag den 31 Augustus 1859, bij den logementhouder R. VAN TRAPPEN, zullende de belanghebbenden bij de **KEURING en TENTOONSTELLING** van het ***VEE*** zich vóór 10 uur aldaar bij het Hoofdbestuur moeten aanmelden.

L. OLDENHUIS GRATAMA,
Secretaris.

Marktevergadering

der MARKGENOOTEN van Zweeloo op eerstkomenden Zaturdag den 20sten dezer, des namiddags om twee uur, ten huize van W. KOOPS te Zweeloo, ter benoeming van deskundigen en verdere voortzetting der scheiding.

Zweeloo den 15 Augustus 1859.
Namens de Commissie van verdeeling,
W. KOOPS.

DIE GELIEVEN TE JAGEN

op gronden van de ingezetenen van ***PESSE*** en de meeste daarbij gelegene gehuchten, kunnen daartoe **permissie** verkrijgen bij den Boekhouder-Diaken der Hervormden van Pesse, tegen betaling van **DRIE GULDEN.**

De Boekhouder-Diaken,
E. H. SMIDT.

HARDDRAVERIJ

te RODEN, bij B. STRAAT,

OP VRIJDAG DEN 19den AUGUSTUS AANSTAANDE, **om een fraaije PRIJS en PREMIE**, van paarden, die nog geen prijs hebben gewonnen en tot genoegen van de Keurmeesters zijn,

Tegen 10 November a. s. wordt verlangd: **EENE**

Kindermeid,

van de P. G.; niet onder de 30 jaar, van een gezond gestel, goed humeur en van de beste getuigschriften voorzien, ter oppassing van zes meisjes van 9 jaar tot ééne maand, welke laatste natuurlijk hare meeste zorg zal behoeven.

Hiertoe inclinerende gelieve men zich aan te melden bij den Boekhandelaar H. P. A. VAN GORCUM, te Assen onder Lt. **B.** — Brieven *franco*

Op Donderdag 18 Augustus des namiddags te 3 uur zullen ten huize van den heer A. G. DE WAAL, Predikant bij de Christelijke Afgescheidene gemeente te Assen, publiek worden verkocht:

Eenige **MOBILAIRE GOEDEREN, LIJFSTOEBEHOOREN, BEDDEN, GOUD** en **ZILVER** en andere **GOEDEREN**, nagelaten door Mejufvrouw MARIA DE WAAL.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 12 Aug. TARWE in een doen; 129 ℔ jarige bonte Poolsche f 312; 131 ℔ nieuwe dito f 300; 160/1 ℔ nieuwe Bovenl. f 270. — ROGGE. Pruissische bij partij lager afgegeven: 125 ℔ nieuwe Pruissische f 182; 125 ℔ dito f 183 van boord; 116 ℔ Petersb. f 167. — GARST flaauw: jarige Manheimer f 160 per 1950 kilo. — KOOLZAAD onveranderd; Rübs op 9 v. £ 54½; op 9 vaten Olie in Sept £ 57; Oct. £ 57½; Nov. £ 58; April £ 61. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE dadelijk en op levering iets aangenamer; op 6 weken f 35¼; Bombay f 33; Vliegend f 34, 1o. September f 33¾, 34; Oct. f 34, Nov. f 34¼; Dec. f 34½; Mei f 35½. — LIJNOLIE vast; op 6 weken f 34; Vliegend f 32¾; 1o. September f 32½, ¾; Oct., Nov en Dec. f 32¾, f 33, Voorjaar f 33 — HENNEPOLIE op 6 weken f 37½; Vliegend f 36¼. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 64 a f 68. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 9 a f 11.

SCHIEDAM, 12 Aug. MOUTWIJN f 14¾ per vat contant voor benoodigden besteed. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 18¼ a f 18¾ per vat contant bij partij.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	12 Aug.	13 Aug.
Nederl. W.S.	2½	63⅜	63½
—	3	76	76⅛
—	4	96½	96½
Amort. Synd.	3½	94	
Handelm.	4½	126½	126⅜
O. I. Leening	4	95½	
Aand. H. Spw.			
— R. —	4½		
N. B.	½		
Maats. Wels.			
Rusland,			
Obl. Hope	5	104⅝	104¾
Cert. 1831/33	5	87½	87½
Dito 1840	4	85⅜	
— Stieglitz	4	85⅛	85½
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5		94⅞
— 1855 6eS.	5	100⅝	100⅝
— van Ass.	6	65	65

	pCt.	12 Aug.	13 Aug.
Polen.			
Aand. fl 500	4	154¼	155
Obl.	4	79½	79½
Spanje, Obl.	1½	32$^{7}/_{16}$	32½
Obligatien	3	44⅜	44$^{5}/_{16}$
Binnenl.	3	41$^{7}/_{16}$	41$^{7}/_{16}$
Amortisable		9⅝	
Bewijz. Coup.			
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
— —	4		
— Metal.	5	59¼	59⅜
— RenteA.	5	77½	76⅝
— Nation.	5	63$^{3}/_{16}$	63¼
— —	2½	31$^{5}/_{16}$	31$^{1}/_{16}$
Belgie, Cert.			
Rothschild	2½		
Portug., Obl.	3	44⅞	44⅞
Brazilien	5		
Weener aandeelen	4		

12 Aug. Nationale fondsen waren heden iets vaster; ook Aandeelen Nederlandsche Handelmaatschappij waren meer gezocht.

Van buitenlandsche waren Oostenrijksche ee Portugesche flaauwer, overigens leverde de markt weinig bijzonders op.

13 Aug. Nationale fondsen waren heden zeer vast; van buitenlandsche sluiten Oostenrijksche, na eene neiging tot achteruitgang, nagenoeg als gisteren; Mexikaansche waren iets meer aangeboden; de handel was zeer beperkt.

wachte uitkomst te danken had en de geschiedschrijvers hebben zich ten dien opzigte moeten tevreden stellen met allerlei gissingen, niet minder uiteenloopend dan die omtrent den *Man met het IJzeren Masker*.

Doch hiervan zij, zooveel is zeker, dat sedert dit tijdstip alles ten gunste van Ferdinand II scheen mede te werken. Immers Bourquoi versloeg den graaf van Mansfeld bij Budweiss, terwijl de Bohemsche troepen door de belegering van Praag werden genoodzaakt zich rondom hunne hoofdstad te concentreren, waardoor alle wegen die zij eerst bezet hadden gehouden, voor Ferdinand open lagen, van welke omstandigheid deze meesterlijk wist gebruik te maken om zich in persoon naar de rijksvergadering te Frankfort te begeven, waar het hem gelukte, den titel van aartshertog officieel met dien van keizer te verwisselen.

Na zijne wonderlijke bevrijding bleef Ferdinand nog steeds, en niet ten onregte, wantrouwen koesteren omtrent de burgerij van Weenen, en hield, lijnregt in strijd met hare privilegien, het regement van Dampierre bij zich. De ruiters bleven drie achtereenvolgende dagen en nachten, zonder de wapens af te leggen, op het binnenhof van het paleis ingekwartierd, terwijl aan de officieren van het Keizerlijke Huis de noodige bevelen waren gegeven om hen ten ruimste van al het noodige te voorzien. De markies de Saint Hilaire was inmiddels in een der vertrekken van het paleis gehuisvest.

Sedert dit oogenblik heeft dit regiment het regt behouden om, wanneer eene marschroute daartoe slechts aanleiding geeft, vrijelijk onder hoorngeschal en met ontrolde vanen door Weenen te trekken en op het binnenhof van het paleis post te vatten, om aldaar naar vrije verkiezing, drie achtereenvolgende dagen en nachten te vertoeven. Gedurende dien tijd worden de manschappen niet alleen op Z. M. kosten van al het noodige voorzien maar bovendien staan een onbepaald aantal vaten wijn ter hunner beschikking. Op het eerste oogenblik van halt houden, stapt de bevelvoerende officier van het korps het paleis binnen, en begeeft zich regelregt naar het vertrek des keizers, zonder dat iemand het minste regt heeft, om hem tegen te houden, zelfs zonder dat hij zich behoeft te doen aanmelden. Door driemaal aan de deur van het keizerlijk kabinet aan te kloppen, geeft hij slechts zijne tegenwoordigheid te kennen, treedt alsdan naar binnen, en vraagt, na het gewoon salut, naar de bevelen des keizers. Daar er thans geene straf over oproerige edelen valt uit te oefenen wordt hij eenvoudig door den keizer uitgenoodigd, om drie dagen in het paleis te logeren, waar een der prachtigste apartementen voor hem wordt ingeruimd, terwijl voor zijne deur de vaandels van het regiment worden geplant en hem eene wacht wordt gegeven.

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*